

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**«Бухгалтерський облік»****ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності	075 Маркетинг
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма Маркетинг
Курс, семестр	Курс 3, семестр 5
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 3, Загальна кількість годин – 90, із яких: лекцій – 16 год., лабораторних занять – 14 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова викладання	Державна
Навчально-науковий інститут/факультет, кафедра	Факультет обліку та фінансів Кафедра обліку і оподаткування
Контактні дані розробника (-ів)	Канцедал Наталія Анатоліївна, завідувач, професор кафедри обліку і оподаткування, к.е.н., доцент, кабінет 436, навчальний корпус 4 e-mail: nataliia.kantsedal@pdau.edu.ua https://www.pdau.edu.ua/people/kancedal-nataliya-anatoliyivna
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Передумовою для вивчення дисципліни є досягнення результатів навчально-пізнавальної діяльності при формуванні відповідних компетентностей при вивченні таких дисциплін: Правознавство, Філософія, Економічна інформатика, Економіка і фінанси підприємства, Маркетинг
Компетентності:	<i>Загальні:</i> ЗК 9. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. <i>Фахові:</i> ФК 7. Здатність визначати вплив функціональних областей маркетингу на результати господарської діяльності ринкових суб'єктів. ФК 15. Здатність застосовувати основи обліку та фінансів, оцінювання результатів діяльності у сфері підприємництва. ФК 16. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в сфері маркетингу з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.
Програмні результати навчання / Результати навчання	ПРН 4. Збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного й методичного інструментарію. ПРН 19. Знати основи обліку та фінансів, вміти оцінювати

	результати діяльності у сфері підприємництва.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
Здатність працювати самостійно та у команді; здатність логічно та системно мислити; проявляти відповідальність у роботі; вміння керувати своїм часом; орієнтованість на результат	
МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
сформувати у здобувачів вищої освіти систему знань з теорії та практики ведення обліку на підприємствах шляхом вивчення предмета, об'єкта та методів бухгалтерського обліку, набуття навичок їх практичного застосування для ефективного використання облікової інформації в управлінні	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Господарський облік, його сутність і характеристика Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку Тема 3. Бухгалтерський баланс Тема 4. Рахунки бухгалтерського обліку та подвійний запис Тема 5. Документування в системі бухгалтерського обліку Тема 6. Оцінка і калькулювання в системі бухгалтерського обліку Тема 7. Облік господарських процесів та фінансових результатів Тема 8. Інвентаризація та звітність у системі бухгалтерського обліку.	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
<i>словесні методи</i> (лекція, пояснення); <i>наочні методи</i> (демонстрування); <i>практичні методи</i> (лабораторні роботи; робота з навчально-методичною літературою); <i>методи формування пізнавальних інтересів</i> (створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу, навчальні дискусії); <i>методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності</i> (роз'яснення мети навчальної дисципліни; оперативний контроль; вказування на недоліки, зауваження); <i>інтерактивні методи</i> (дискусії, проектування професійних ситуацій; «Мозковий штурм», діалог «людина-комп'ютер»); <i>методи усного контролю</i> (опитування; доповідь); <i>методи письмового контролю</i> (самостійна робота); <i>методи самоконтролю</i> (самооцінювання; самоаналіз).	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перекладання	здійснюються відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті (https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/10012021polozhennyaproosvitniyprocespravlene.pdf) та Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaprocinyuvannya2023.pdf) Терміни виконання письмових робіт визначаються тематичним планом (індивідуальним планом здобувача вищої освіти) відповідно до розкладу навчальних занять та є однаково прийнятними для всіх форм здобуття вищої освіти. Поточний контроль здійснюється провідним НПП під час навчальних занять, які закріплені за зазначеною навчальною

	дисципліною відповідно до тематичного плану. До семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни здобувач вищої освіти допускається у разі виконання всіх видів робіт, передбачених навчальним планом на семестр для цієї дисципліни.
- щодо академічної доброчесності	<p>Політика щодо академічної доброчесності регламентується Кодексом академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету (https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/4518/dobrodobro.pdf). Відповіді (усні або письмові) під час проведення начальних занять, списування або виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, забороняється. Під час складання заліку використовувати підручники (їх ксерокопії) та мобільні девайси не дозволяються. Користуватися допомогою сторонніх осіб для виконання завдань дистанційного курсу заборонено. Здобувачі вищої освіти мають поважати авторські права та недопущення академічного плагіату в усіх видах наукової, науково-методичної та навчальної діяльності, дотримуватися принципів академічної доброчесності, правил академічної етики, інформаційної культури та підвищення відповідальності за дотриманням норм цитування відповідно до вимог законодавства про вищу освіту загальнодержавного рівня та рівня Університету.</p> <p>У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.</p>
- щодо відвідування занять	У відповідності до п. 8.9.11. Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим. Відмітка про відвідування занять здобувачами здійснюється в журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача. Контроль за відвідуванням здобувачами вищої освіти навчальних занять здійснює декан факультету.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	<p>здійснюється у відповідності до Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти», Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету (https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproneformalnuosvitu.pdf)</p> <p>Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera та інших</p>
- щодо оскарження результатів оцінювання	Оскарження результатів оцінювання здійснюється згідно п. 5 Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті

(<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaprocinyuvannya2023.pdf>)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Гончарук Я.А., Марушко Н.С., Лозовицький Д.С., Воляник Г.М. Інформаційні системи і технології в обліку: Навчальний посібник. Львів: «Магнолія 2006», 2024. 400 с.
2. [Гордієнко Н. І. Фінансовий облік : навч. посіб. / Н. І. Гордієнко ; Харків. нац. ун-т міськ. госпва ім. О. М. Бекетова. 3-тє вид., перероб. і допов. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023. 288 с.](#)
3. Гура Н.О.. Бухгалтерський облік в об'єднаннях співвласників багатоквартирних будинків: Навчальний посібник. 2-ге видання, доповнене та перероблене. К., 2020. <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/9c6b0d3a-1835-4ae7-b19a-9eca9f3cc191/content>
4. Скоробогатова, Н. Є. Бухгалтерський облік: практикум: навчальний посібник для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти [Електронний ресурс] / Скоробогатова Н. Є.; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Електронні текстові дані. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2023. 114 с. Назва з екрана. <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/9c6b0d3a-1835-4ae7-b19a-9eca9f3cc191/content>
5. Усатенко О.В. У 74 Бухгалтерський облік та звітність організацій : навч. посіб. М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». Дніпро : НТУ «ДП», 2022. 74 с. https://fpk.in.ua/images/biblioteka/Збас_finan/Bukh.-oblik.-Dovhopol-2021.pdf
6. [Фінансовий облік і звітність : навчальний посібник / укладачі : С. І. Мельник, І. М. Горбан, Н. С. Марушко. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 388 с.](#)
7. [Яковенко С. Л. Бухгалтерський облік. Навчальний посібник. ЛФ ХАДФК, 2023. 362 с.](#)

Допоміжні

1. Богаєнко О., Канцедал Н. Особливості дооцінки зернових культур до збору урожаю. *Сучасний стан і перспективи вдосконалення практичної підготовки здобувачів вищої освіти факультету обліку та фінансів*: Збірник доповідей науково-практичних конференцій студентів за результатами проходження виробничих та технологічних практик, випуск 13, 2022 р. Полтава : ПДАУ, 2022. С. 18-19. URL: <http://dSPACE.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/13076>
2. Бухгалтерський облік : навчальний посібник / В. М. Краєвський, О. П. Колісник, Н. В. Гуріна та ін. Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. 388 с. URL: <https://dpu.edu.ua/kafedra-fisk-admin?view=article&id=1790:bukhhalterskyi-oblik-navchalnyi-posibnyk&catid=2>
3. Воронко Р.М. Облік у зарубіжних країнах: Навчальний посібник. Львів: «Магнолія 2006», 2024. 744 с.
4. Єрмолаєва М.В, Лега О.В, Канцедал Н.А. Податок на додану вартість: актуальні питання обліку розрахунків та звітності. Цифрова економіка та економічна безпека. 2024. Випуск 1(10). URL: <http://dees.iei.od.ua/index.php/journal/article/view/310> DOI: 10.32782/dees.10-22
5. Канцедал Н. А., Гребенюк С. В. Якісні параметри товару у договорах постачання: документування, контроль та облік. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством: Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції*. Частина 1. м. Полтава, 30 – 31 березня 2023 р. Полтава, 2023. С. 127-129.
6. Канцедал Н., Лега О., Черненко К. Тенденції розвитку бухгалтерського аутсорсингу в Україні. Синергетичні драйвери розвитку обліку, податкового аудиту та бізнес-аналітики [Електронне видання] : збірник тез за матеріалами II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, м. Ірпінь, 28 квітня 2023 р. Ірпінь : Державний податковий університет, 2023. С. 71-75.
7. Канцедал Н. А. Економічна сутність бухгалтерської оцінки: понятійна база. *Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти*:

матеріали V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 22-23 березня 2023 р. Ч. 1. Львів: ЛНУП, 2023. С. 363-364. URL: <https://dSPACE.pdau.edu.ua/handle/123456789/16607>

8. Канцедал Н. А., Єрмолаєва М. В., Лега О. В. Події після звітної дати: понятійна база і значення для обліку та звітності. *Матеріали наукової конференції професорсько-викладацького складу Полтавського державного аграрного університету за підсумками науково-практичних досліджень в 2023 році* (м. Полтава, 14-15 травня 2024 року). Полтава: РВВ ПДАУ, 2024. С. 148-151.

9. Канцедал Н. А., Лега О. В. Особливості обліку будівельних матеріалів у капітальних витратах підприємства. *Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти: матеріали IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 22-23 березня 2022 р. Ч. 1.* Львів: ЛНУП, 2022. С. 301-304. URL: <http://dSPACE.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/12114>

10. Канцедал Н. А., Пономаренко Т. В. Інформаційні технології обліку: регламенти і дії. *Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я: тези доповідей XXXII міжнародної науково-практичної конференції MicroCAD-2024, 22-25 травня 2024 р.* / за ред. проф. Сокола Є.І. Харків: НТУ «ХПІ». С. 776.

11. Куцик П.О., Коваль Л.І., Макарук Ф.Ф. Бухгалтерський облік у торгівлі та ресторанному господарстві: Навчальний посібник. Львів: «Магнолія 2006», 2024. 504 с.

12. Петрович Й.М., Прокопишин-Рашкевич Л.М. Економіка та фінанси підприємства: Навчальний посібник. Львів: «Магнолія 2006», 2024. 408 с.

13. Портна О.В. Контролінг [підручник] Львів, «Магнолія 2006», 2024. 264 с.

14. Рязанова Н. О. [Бухгалтерський облік : навчально-методичний посібник.](#) Старобільськ : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2022. 287 с.

15. Садовська І. Б. Бухгалтерський облік. URL: <https://westudents.com.ua/knigi/39-buhgalterskiy-oblk-sadovska-b.html>

16. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. URL: <http://polka-knig.com.ua/book.php?book=541>

Інформаційні ресурси

1. I.FACTOR.UA – інтелектуальна система бухгалтерських знань <https://i.factor.ua/ukr/>.

2. Uteka: Найповніша бібліотека безпечних рішень бухгалтера. За темами бухобліку, податків та права URL: (<https://uteka.ua/ua/>)

3. Бухгалтер 911: Сайт для бухгалтерів №1 в Україні. URL: (<https://buhgalter911.com/uk/>).

4. Все про бухгалтерський облік. Всеукраїнська професійна бухгалтерська газета. URL: <http://vobu.ua/ukr/>

5. Дебет-кредит. Український бухгалтерський портал. URL: <https://dtk.com.ua/>

6. Електронний репозитарій наукових публікацій ПДАУ. URL: <https://dSPACE.pdau.edu.ua/home>

7. Жива бухгалтерська книга. Онлайн-видання. URL: <https://interbuh.com.ua/ua/documents/buhbook>

8. Інтерактивна бухгалтерія: інноваційний бухгалтерський сервіс актуальної інформації для аудиторів, бухгалтерів, фінансистів, юристів, власників бізнесу, керівників, кадровиків, викладачів та студентів облікових і фінансових дисциплін. URL: (<https://interbuh.com.ua/ua/>)

9. [Курси бухгалтерів онлайн безкоштовно з нуля для початківців \(buhoblik.org.ua\)](#)

10. Офіційний сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>

11. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Реквізити затвердження

Схвалено на засіданні кафедри обліку і оподаткування протокол від «02» вересня 2024 р. № 1)

Додаток до силабусу

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом по темі
	Опитування (теорія)	виконання лабораторних завдань	Контрольна робота	завдання самостійної	
Тема 1. Господарський облік, його сутність і характеристика	3		4(1/1/1/1)	5	9
Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку	3			5	9
Тема 3. Бухгалтерський баланс	3	4		5	13
Тема 4. Рахунки бухгалтерського обліку та подвійний запис	3	4		5	13
Тема 5. Документування в системі бухгалтерського обліку	3	4	4(1/1/1/1)	5	13
Тема 6. Оцінка і калькулювання в системі бухгалтерського обліку	3	8 (4/4)		5	17
Тема 7. Облік господарських процесів та фінансових результатів	3	8 (4/4)		5	17
Тема 8. Інвентаризація та звітність у системі бухгалтерського обліку.	3			5	9
Разом	24	28	8	40	100

Шкала та критерії оцінювання

Опитування (1 питання – 1 бал):

Кількість балів	Критерії оцінювання
1	Змістовна відповідь, що свідчить про розуміння аналітичного та методичного інструментарію бухгалтерського обліку, необхідного для розрахунку економічних показників, що є основою для обґрунтування і прийняття управлінських рішень у сфері підприємництва
0	відсутність відповіді на поставлене питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання

Виконання лабораторних завдань:

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	здобувач самостійно виконує завдання, демонструє вміння використовувати методичний інструментарій обліку господарських процесів та результатів діяльності суб'єктів підприємництва, систематизувати й збирати інформацію для аналізу й розрахунку економічних показників, що є основою для обґрунтування і прийняття управлінських рішень
3	в ході виконання завдань здобувач допускає незначні помилки, самостійно їх виправляє і в цілому демонструє вміння використовувати методичний інструментарій обліку господарських процесів та результатів діяльності суб'єктів підприємництва, систематизувати й збирати інформацію для аналізу й розрахунку економічних показників, що є основою для обґрунтування і прийняття управлінських рішень
2	в ході виконання завдань здобувач допускає незначні помилки, потребує додаткових пояснень для їх виправлення і в цілому демонструє вміння використовувати методичний інструментарій обліку господарських процесів та результатів діяльності суб'єктів підприємництва, систематизувати й збирати інформацію для аналізу й розрахунку економічних показників, що є основою для обґрунтування і прийняття управлінських рішень
1	в ході виконання завдань здобувач допускає помилки, що свідчать про опосередковане вміння використовувати методичний інструментарій обліку господарських процесів та результатів діяльності суб'єктів підприємництва, систематизувати й збирати інформацію для аналізу й розрахунку економічних показників, що є основою для обґрунтування і прийняття управлінських рішень
0	відсутність виконаного завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання

Виконання контрольної роботи (*Контрольна робота містить по 1 питанню з кожної завершеної теми. 1 питання – 1 бал*):

Кількість балів	Критерії оцінювання
1	Змістовна відповідь, що свідчить про розуміння аналітичного та методичного інструментарію бухгалтерського обліку, необхідного для розрахунку економічних показників, обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень у сфері підприємства.
0	відсутність відповіді на поставлене питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання

Виконання завдань самостійної роботи (самостійна робота представлена у вигляді практичного завдання)

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	здобувач самостійно виконує завдання, демонструє вміння застосовувати методичний інструментарій обліку господарських процесів та результатів діяльності суб'єктів підприємництва, систематизувати й збирати інформацію для аналізу й розрахунку економічних показників, що є основою для обґрунтування і прийняття управлінських рішень
4	в ході виконання завдань здобувач допускає незначні помилки, самостійно їх виправляє і в цілому демонструє вміння застосовувати методичний інструментарій обліку господарських процесів та результатів діяльності суб'єктів підприємництва, систематизувати й збирати інформацію для аналізу й розрахунку економічних показників, що є основою для обґрунтування і прийняття управлінських рішень
3	в ході виконання завдань здобувач допускає незначні помилки, потребує додаткових пояснень для їх виправлення і в цілому демонструє вміння застосовувати методичний інструментарій обліку господарських процесів та результатів діяльності суб'єктів підприємництва, систематизувати й збирати інформацію для аналізу й розрахунку економічних показників, що є основою для обґрунтування і прийняття управлінських рішень
1	в ході виконання завдань здобувач допускає помилки, що свідчать про опосередковане вміння застосовувати методичний інструментарій обліку господарських процесів та результатів діяльності суб'єктів підприємництва, систематизувати й збирати інформацію для аналізу й розрахунку економічних показників, що є основою для обґрунтування і прийняття управлінських рішень
0	відсутність виконаного завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання